

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 68/05-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť mestskej časti Bratislava - Ružinov, Bratislava, Mierová 21, zastúpenej advokátom JUDr. Ing. I. F., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sž-o-NS 51/03 z 30. septembra 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť mestskej časti Bratislava - Ružinov o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. januára 2005 doručená sťažnosť mestskej časti Bratislava - Ružinov, Bratislava, Mierová 21 (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. Ing. I. F., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Sž-o-NS 51/03 z 30. septembra 2004.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa a pripojených príloh vyplývajú nasledovné rozhodujúce skutočnosti.

Namietaným rozsudkom sp. zn. SŽ-o-NS 51/03 z 30. septembra 2004 najvyšší súd ako odvolací súd v právnej veci sťažovateľa proti žalovanému Úradu pre verejné obstarávanie v Bratislave (ďalej len „Úrad“) v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci verejného obstarávania potvrdil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 113/02 z 25. februára 2003, ktorým tento súd zamietol žalobu sťažovateľa proti Úradu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia tohto Úradu č. 153-P-2002 z 13. júna 2002. Preskúmaným rozhodnutím Úrad zmenil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. 179-900/3/2001 z 30. mája 2001 tak, že sťažovateľovi podľa § 23 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 263/1993 Z. z. o verejnom obstarávaní tovarov, služieb a verejných prác (Zákon o verejnom obstarávaní) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) uložil pokutu 104 112 Sk za uzavretie zmluvy o verejnom obstarávaní metódou priameho zadania bez splnenia podmienok na jeho použitie.

Predmetom tohto obstarávania boli stavebné práce technickej infraštruktúry stavby Polyfunkčný bytový komplex, Paprad'ová ulica v Bratislave, na ktoré sťažovateľovi boli poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. Úrad uplatnil voči sťažovateľovi sankciu, pretože tento údajne neuskutočnil pred uzavretím zmluvy na dodávku prác na vybudovanie infraštruktúry stavby, na ktorú boli použité prostriedky zo štátneho rozpočtu, verejnú súťaž, hoci mu táto povinnosť vyplývala z § 6 ods. 1 písm. b) a c), prípadne § 6 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, účinného v čase uskutočnenia výberového konania (teda najneskôr 5. decembra 2000 z dôvodu, že sťažovateľ uzavrel zmluvu o verejnom obstarávaní metódou rokovacieho konania bez zverejnenia na predmet obstarávania „stavebné práce na objektoch technickej infraštruktúry“, ktorého výsledok bol oznámený 5. decembra 2000 v Obchodnom vestníku č. 29/2000).

Sťažovateľ namietal, že v procese realizácie tejto stavebnej akcie nemal postavenie obstarávateľa, jeho úloha bola len doplnková a obmedzená výhradne na infraštruktúru, ktorej financovanie súkromnou stavebnou firmou nepovažoval za správne. Svoju činnosť opieral o zmluvu o spolupráci z augusta 1998 so spoločnosťou MALSTAV, s. r. o., Bratislava ako zhotoviteľom stavby (stavebníkom). Podľa sťažovateľa napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nebralo do úvahy tú skutočnosť, že aj rozpočtové pravidlá rozlišujú medzi výdavkami na štátne objednávky, na ktoré sa aplikuje zákon o verejnom obstarávaní a dotáciami zo štátneho rozpočtu, ktoré sa poskytujú prostredníctvom finančných transferov, teda nie zmluvne. V súvislosti s tým sťažovateľ uviedol, že obe časti sumy, ktorú spoločnosť MALSTAV, s. r. o. (jej právny nástupca SBD KREDIT Bratislava), dostala na vybudovanie infraštruktúry, tvorili dotácie, a to jedna štátna (z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky) a druhá z mestskej časti (od sťažovateľa). Uzavretie zmluvy považoval sťažovateľ len za formálnu záležitosť kvôli kontrole financujúcej banky. Týmito a ďalšími argumentmi uvedenými v sťažnosti sťažovateľ odôvodňoval absenciu verejnej súťaže v tomto procese, ktorá podľa neho ani nemohla byť vyhlásená, pretože chýbali vecné predpoklady pre takýto postup.

Sťažovateľ sa domnieva, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, argumentmi v ňom obsiahnutými, ktoré on považuje za nezákonné, sa zasiahlo do jeho základných práv podľa čl. 46 ústavy. Podľa sťažovateľa sa všeobecný súd nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou, rozhodnutie najvyššieho súdu nepovažuje za súladné s ústavným poriadkom Slovenskej republiky. Poukázal pritom aj na nesúlad súdom prijatých právnych záverov s reálnym skutkovým stavom vo veci.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd zrušil všetky tri rozsudky najvyššieho súdu (sp. zn. SŽ-o-NS 51/03 z 30. septembra 2004, sp. zn. 4 SŽ 113/02 z 25. februára 2003, sp. zn. 4 SŽ 116/01 z 26. februára 2002) a obe rozhodnutia Úradu (č. 153-P-2002 z 13. júna 2002 a č. 216-P/08-2001 z 2. augusta 2001) a zakázal pokračovanie v porušovaní základného práva.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Predmetom konania pred ústavným súdom sa stalo posúdenie namietaného porušenia súdnej ochrany sťažovateľa v dôsledku rozhodnutia odvolacieho najvyššieho súdu, ktorým bolo potvrdené zamietnutie žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Úradu č. 153-P-2002 z 13. júna 2002. Sťažovateľ v podstate argumentoval tým, že príslušný súd sa v konaní o jeho veci pridržiaval takého výkladu ustanovení zákona o verejnom obstarávaní, ktorý viedol k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ústavy.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky (*mutatis mutandis* I. ÚS 4/00, I. ÚS 48/00). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 44/03). Inými slovami, právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecných súdov nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Pretože v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov, bolo v právomoci ústavného súdu len posúdenie, či účinky výkonu právomoci všeobecného súdu vo veci sťažovateľa, t. j. prejednanie a rozhodnutie o postupe sťažovateľa ako žalobcu pri použití prostriedkov zo štátneho rozpočtu na výstavbu infraštruktúry bytového domu na Papradovej ulici v Bratislave, sankcionovaného Úradom ako správnym orgánom, sú zlučiteľné s vyššie uvedeným článkom ústavy.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym názorom všeobecného súdu (najvyššieho súdu ako správneho súdu), teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení a hodnotením skutkového stavu vo veci sťažovateľa. Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v sťažnosti, žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery najvyššieho súdu o existencii a relevantnosti dôvodov, na základe ktorých potvrdil prvostupňový rozsudok (vo veci preskúmania rozhodnutia Úradu ako správneho orgánu), alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné.

Najvyšší súd mal dostatočným spôsobom preukázané, že sťažovateľ porušil ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní tým, že ešte pred poskytnutím dotácie uzavrel zmluvu na dodávku prác na vybudovanie infraštruktúry stavby, na ktorú boli použité prostriedky zo štátneho rozpočtu vo verejnom obstarávaní metódou priameho zadania bez toho, aby pre takýto postup boli splnené podmienky. Prípadné nesprávne citovanie právnych predpisov v preskúmanom rozhodnutí Úradu najvyšší súd považoval len za procesné pochybenie nemajúce vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia vo veci samej, a preto podľa jeho názoru neodôvodňovalo zrušenie preskúmaného rozhodnutia.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, napáda vecnú nesprávnosť rozhodnutia, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru, ak navyše sťažovateľ ničím nepreukázal, že prípadná vecná nesprávnosť by bola v okolnostiach prípadu i neústavnosťou. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom (v danom prípade v tom čase platného zákona o verejnom obstarávaní – od 1. 1. 2000 zákon č. 263/1999 Z. z.) by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu posúdenie nároku uplatneného sťažovateľom najvyšším (odvolacím) súdom takéto nedostatky nevykazuje. Ústavný súd teda nezistil taký výklad ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktoré by mohli vyvolať

účinky nezlučiteľné s čl. 46 ústavy. V takom prípade ústavný súd nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2005